

Súd: Krajský súd Trnava
Spisová značka: 24Co/581/2015
Identifikačné číslo súdneho spisu: 2714203791
Dátum vydania rozhodnutia: 08. 06. 2016
Meno a priezvisko sudcu, VSÚ: JUDr. Andrea Dudášová
ECLI: ECLI:SK:KSTT:2016:2714203791.1

ROZSUDOK V MENE SLOVENSKEJ REPUBLIKY

Krajský súd v Trnave, v senáte zloženom z predsedníčky senátu: JUDr. Andrea Dudášová a členov senátu: JUDr. Magdaléna Krajčovičová a JUDr. Martin Holič, v právnej veci navrhovateľa: Intrum Justitia Slovakia, s.r.o., Karadžičova 8, Bratislava, IČO: 35 831 154, zastúpený advokátom: JUDr. Ján Šoltés, Advokátska kancelária Karadžičova 8, Bratislava, proti odporkyni: E. F., nar. XX.XX.XXXX, Y. XX, L., za účasti vedľajšieho účastníka na strane odporkyne: Združenia na ochranu spotrebiteľov OBRANA, Park Angelinum 2, Košice, IČO: 42 326 923, zastúpený advokátom: JUDr. Peter Masarovič, Park Angelinum 2, Košice, o zaplatenie sumy 595,11 eur s príslušenstvom, na odvolanie navrhovateľa proti rozsudku Okresného súdu Skalica č. k. 7C 40/2014-116 zo dňa 5. mája 2015, v spojení s opravným uznesením Okresného súdu Skalica č. k. 7C 40/2014-135 zo dňa 3. júna 2015, takto

rozhodol:

Odvolací súd napadnutý rozsudok súdu prvého stupňa v spojení s opravným uznesením potvrdzuje.

Odporkyni sa náhrada trov odvolacieho konania nepriznáva.

Navrhovateľ je povinný zaplatiť vedľajšiemu účastníkovi na strane odporkyne náhradu trov odvolacieho konania vo výške 46,57 eur na účet právneho zástupcu do troch dní od právoplatnosti tohto rozsudku.

odôvodnenie:

Rozsudkom napadnutým odvolaním prvostupňový súd návrh zamietol, odporkyni náhradu trov konania nepriznal a navrhovateľovi uložil povinnosť zaplatiť vedľajšiemu účastníkovi na strane odporkyne na účet jeho právneho zástupcu vedený v S., a.s., pobočka V., číslo účtu: XXXXXXXXXX/XXXX náhradu trov právneho zastúpenia v sume ako bude uvedené v písomnom vyhotovení rozsudku a to do troch dní od právoplatnosti tohto rozsudku.

Svoje rozhodnutie prvostupňový súd po citácii § 497 Obchodného zákonníka, § 2 písm. a), písm. b) zákona č. 258/2001 Z.z. o spotrebiteľských úveroch, § 52 ods. 1, ods. 2, 3, § 524 ods. 1, 2 Občianskeho zákonníka, § 52 ods. 8 zákona č. 483/2001 Z.z. o bankách, § 39 Občianskeho zákonníka a vecne tým, že zo skutkových zistení v prejednávanej veci vyplynulo, že obchodná spoločnosť SLSP, a.s. na žiadosť odporkyne zriadila pre ňu bežný účet. SLSP, a.s. poskytla odporkyni povolené prečerpanie peňažných prostriedkov na účte. Dňa 28.3.2013 uzavreli obchodná spoločnosť SLSP, a.s. ako postupca a navrhovateľ ako postupník Zmluvu o postúpení pohľadávok, predmetom ktorej zmluvy o postúpení pohľadávok bolo mimo iného i postúpenie peňažnej pohľadávky vo výške 595,11 eur voči odporkyni. Posudzovaný právny vzťah medzi účastníkmi založený zmluvou o bežnom účte je od svojho vzniku právnym vzťahom založeným spotrebiteľskou zmluvou a je nevyhnutné posudzovať ho podľa príslušných ustanovení Obchodného zákonníka (§ 497 a nasl.) a právnych predpisov, ktoré upravujú právne vzťahy spotrebiteľského charakteru (§ 52 ods. 2 Občianskeho zákonníka, zákona č. 281/2001 Z. z.), keďže SLSP, a.s. vystupovala ako veriteľ s poukazom na predmet podnikania a odporkyňa

vystupovala ako spotrebiteľ, pretože pri uzatváraní zmluvy nekonal v rámci predmetu svojej obchodnej alebo podnikateľskej činnosti. V prejednávanej veci sa navrhovateľ domáhal zaplatenia sumy 595,11 eur s príslušenstvom, ktorá suma podľa navrhovateľa predstavovala zostatok nesplateného úveru získaného povoleným prečerpaním sumy 595,11 eur.

Vedľajší účastník na strane odporkyne namietal nedostatok aktívnej vecnej legitímácie navrhovateľa dôvodiac, že obchodná spoločnosť SLSP, a.s. nemôže postúpiť navrhovateľovi tzv. živý úver a navrhovateľ v konaní nepredložil žiaden relevantný doklad, že úverový vzťah s odporkyňou bol ukončený pred postúpením pohľadávky na navrhovateľa. Navrhovateľ odvodzoval svoju aktívnu vecnú legitímáciu v spore od Zmluvy o postúpení pohľadávok uzavretej dňa 28.3.2013 s obchodnou spoločnosťou SLSP, a.s., ktorú zmluvu o postúpení pohľadávok považoval za platnú. Splnenie podmienky vyzvať odporkyňu na splatenie dlžnej sumy pred postúpením pohľadávky preukazoval cez dôkaz v súčinnosti z SLSP, a.s. výzvou z 13.12.2010, ktorú listinu predložil na výzvu súdu preukázať, či SLSP, a.s. pred postúpením vyzval odporcu na zaplatenie a splnenie podmienky podľa 92 ods. 8 zákona o bankách. Vedľajší účastník taktiež vzniesol námietku premlčania.

Postúpením pohľadávky sa dlžníkovu postavenie nemení, najmä sa nemôže zhoršiť jeho právne postavenie. V súdnom spore navrhovateľ uzavrel dňa 28.3.2013 Zmluvu o postúpení pohľadávok s obchodnou spoločnosťou SLSP, a.s. V zmysle § 92 ods. 8 zákona číslo 483/2001 Z. z. o bankách a o zmene a doplnení niektorých zákonov môže banka (postupca) v prejednávanej veci postúpiť svoju pohľadávku voči klientovi (odporkyni), ak je klient nepretržite dlhšie ako 90 kalendárnych dní v omeškanií so splnením čo len časti svojho peňažného záväzku voči banke, a to aj napriek písomnej výzve banky. V konaní však nebolo riadne preukázané, napriek márnemu poučeniu podľa § 120 ods. 4 O.s.p., že by obchodná spoločnosť SLSP, a.s. vyzvala pred uzavretím zmluvy o postúpení pohľadávok písomne odporkyňu na splatenie nepovoleného prečerpania, táto skutočnosť nevyplývala ani z obsahu spisu. Navyše podľa navrhovateľa konečná splatnosť úveru nastala dňom vyhlásenia mimoriadnej splatnosti úveru v zmysle jeho oznámenia z 1.10.2013, avšak zmluva o postúpení pohľadávok bola uzatvorená už dňa 28.3.2013. Vychádzajúc z uvedených skutočností tak dospel súd k záveru, že neboli splnené podmienky pre postúpenie pohľadávky v sume 595,11 eur z obchodnej spoločnosti SLSP, a.s. na navrhovateľa. Súd dospel k záveru, že navrhovateľ neunesol dôkazné bremeno vo svojom tvrdení, že pred postúpením na neho SLSP, a.s. vyzval odporkyňu na splatenie dlžnej sumy, lebo nedoložil žiadny listinný dôkaz svedčiaci o tom, že by SLSP, a.s. výzvu odporkyne aj doručilo resp. aspoň dal na poštovú prepravu (pr. nedoložil ani poštový podací hárok ako to urobil pri iných doložených listinách). Takéto postúpenie pohľadávky je tak neplatné v zmysle § 39 Občianskeho zákonníka pre rozpor so zákonom, a to pre nedodržanie zákonnej podmienky uvedenej v § 92 ods. 8 zákona číslo 483/2001 Z. z. o bankách a o zmene a doplnení niektorých zákonov, ktorou je existencia písomnej výzvy banky klientovi na plnenie peňažného záväzku, s ktorou je klient v nepretržite dlhšie ako 90 kalendárnych dní v omeškanií.

Po vykonanom dokazovaní dospel súd k záveru, že návrh je potrebné zamietnuť pre nedostatok aktívnej vecnej legitímácie. Súd dospel k záveru, že postúpenie pohľadávky uplatnenej návrhom bolo neplatné. Práve nedostatok aktívnej vecnej legitímácie navrhovateľa malo vecný dopad na výsledok sporu v podobe vydania meritórneho rozhodnutia, ktorým súd návrh voči odporcovi zamietol.

O náhrade trov konania navrhovateľa a odporkyne rozhodol súd podľa § 142 ods. 1 O. s.p. a vo veci plne úspešnej odporkyni náhradu trov konania nepriznal, nakoľko náhradu trov konania výslovne nežiadala, i keď inak by jej na ňu vzniklo právo. Nakoľko si právny zástupca vedľajšieho účastníka konania uplatnil i trovy právneho zastúpenia, žiada ich uhradiť navrhovateľom, súd sa vyporiadal i s týmto nárokom. Súd vychádzal z čl. 47 ods. 2 Ústavy SR, v zmysle ktorého má každý právo na právnu pomoc v konaní pred súdmi za podmienok ustanovených zákonom. Z uvedeného ústavného článku, ako aj z ustanovení § 93 ods. 2, § 18, § 24 a § 25 O.s.p. vyplýva rovnaké právo pre každého účastníka, teda aj vedľajšieho účastníka nechať sa v konaní zastupovať a to aj advokátskou kanceláriou, či advokátom. Základnou otázkou na rozhodnutie o náhrade trov podľa zásady úspechu vyjadrenej predovšetkým v § 142 ods. 1 O.s.p. vo vzťahu ku trovám právneho zastúpenia advokátom v tejto veci je to, či takéto trovy so zreteľom na skutkovú a právnu zložitost' predmetu súdnej ochrany sú alebo nie sú účelne vynaložené trovy, ak sa súčasne vezme do úvahy aj to, že právne zastúpené advokátom je združenie podľa zákona č. 250/2007 Z.z.

Základnou zásadou, ktorá ovláda rozhodovanie o náhrade trov civilného sporového procesu, je zásada úspechu vo veci vyjadrená v ust. § 142 ods. 1 O.s.p. Z obsahu spisu mal súd preukázané, že vedľajší účastník vstúpil do konania oznámením doručeným súdu, k veci sa písomne vyjadril, dostavil sa osobne na pojednávanie, na pojednávaní riadne za prítomnosti odporkyne zastupoval jej záujmy. V tejto súvislosti súd zastáva názor, že účastníci konania majú právo byť v konaní zastúpení advokátom, avšak majú právo len na náhradu trov konania proti neúspešnému účastníkovi konania potrebných na účelne uplatňovanie alebo bránenie práva. Súd je teda oprávnený a zároveň povinný o uplatnenom nároku na náhradu trov konania individuálne rozhodovať z hľadiska ich účelnosti. Súd má z obsahu spisu za preukázané, že vedľajší účastník na strane odporcu dobrovoľne vstúpil do konania. Následne sa vedľajší účastník vyjadril k návrhu a uplatnil si nárok na náhradu trov právneho zastúpenia. Vzhľadom na cieľ na úlohu vedľajšieho účastníka, ktorými sú ochrana spotrebiteľa je možné predpokladať, že tento disponuje znalosťami a vedomosťami v oblasti spotrebiteľského práva a preto je spôsobilým samostatne ochraňovať spotrebiteľa.

Vzhľadom na vyššie uvádzané úvahy súd dospel k záveru, že v tomto konkrétnom prípade sú vedľajším účastníkom uplatňované trovy konania (za prevzatie zastupovania a vyjadrenie sa, účasť na pojednávaní) účelne a hospodárne v celom rozsahu. Súd rozhodol o trovách konania pri navrhovateľovi a vedľajšom účastníkovi na strane odporkyne podľa § 142 ods. 1 O.s.p. a vyhlášky MS SR č. 655/2004 Z. z. o odmenách a náhradách advokátov za poskytovanie právnych služieb v znení neskorších predpisov.

Právny zástupca vedľajšieho účastníka konania si správne vypočítal za 1 úkon právnej služby odmenu 38,18 eur. Vo veci plne úspešnému vedľajšiemu účastníkovi na strane odporkyne priznal náhradu trov právneho zastúpenia vo výške 258,96 eur pozostáva z: 1/ odmena za úkon právnej služby 3 x 38,18 eur (prevzatie a príprava zastúpenia, písomné vyjadrenie, účasť na pojednávaní) = 114,54 eur; 2/ režijný paušál a to v r. 2014: 2 x 8,04 eur + v 1 x v r. 2015: 8,39 eur = 24,47 eur; 3/ náhrada za stratu času v sume 69,90 eur na trase Košice -Skalica a späť: 4 hodiny, 45 minút x 2 cesty. (Výpočet: za 20 polhodín x 13,98 eur =279,60 eur . Túto sumu právny zástupca vydell štyrmi, lebo sa zúčastnil v ten istý deň na OS Skalica štyroch pojednávaní.); 4/ náhrada hotových výdavkov v sume 50,05 eur. Pri použití vozidla zn. Citroen C4 1,6 HDi za účelom účasti na pojednávanie na trase Košice - Skalica a späť /2 x 419 km/, pri kombinovanej spotrebe 4,7 l/100km a cene nafty: 1,19 eur/liter bola amortizácia 153,35 eur (838 km x 0,183 eur) + spotreba PHM v sume 46,87 eur (838 km/100 x 4,7 x 1,19 eur). Súčet súm 8,25 eur a 144,72 eur = 200,22 eur. Táto suma bola tiež vydelená štyrmi z dôvodu účasti v ten istý deň na tom istom súde štyroch pojednávaní.

Dodatočne opravným uznesením prvostupňový súd opravil výrok tak, že uviedol sumu náhrady trov konania, ktorú je povinný navrhovateľ zaplatiť vedľajšiemu účastníkovi 258,96 eur.

Proti tomuto rozsudku podal odvolanie navrhovateľ prostredníctvom právneho zástupcu, ktorým sa domáhal, aby odvolací súd napadnutý rozsudok súdu prvého stupňa zrušil a vec mu vrátil na ďalšie konanie. Podľa odvolateľa súd vec nesprávne právne posúdil a neúplne zistil skutkový stav. Navrhovateľ nesúhlasí so zamietnutím žaloby z dôvodu nepreukázania účinnosti postúpenia pohľadávky. Podľa navrhovateľa ust. § 92 ods. 8 zákona č. 483/2001 Z.z. o bankách nemožno spájať s aktívnou legitimáciou navrhovateľa ako postupníka pohľadávky, keď účelom tohto ustanovenia je úprava výnimiek z bankového tajomstva a nehovorí o podmienkach platnosti postúpenia pohľadávok, tak ako to vyplýva aj z dôvodovej správy k tomuto ustanoveniu. Zo zákona nevyplýva, že by podmienky uvedené v tomto ustanovení podmieňovali platnosť právneho úkonu postúpenia pohľadávky. Pokiaľ ide o otázku aktívnej vecnej legitimácie a platné postúpenie pohľadávky, predmetnú skutočnosť navrhovateľ preukázal zmluvou o postúpení pohľadávok spolu s prílohou. Relevantné oznámenie postupcu dlžníkovi o postúpení pohľadávky bez ďalšieho zakladá aktívnu legitimáciu postupníka na vymáhanie postúpenej pohľadávky, podopere poukazujúc na rozhodnutie Najvyššieho súdu SR sp.zn. 4Obo/210/2001. Podľa názoru odvolateľa nejde o zákonné podmienky pre platné postúpenie pohľadávky bankou, nedodržanie ktorých by spôsobovalo neplatnosť postúpenia.

Odporkyňa odvolací návrh nepodala, k doručenému odvolaniu navrhovateľa sa písomne nevyjadrila.

Vedľajší účastník na strane odporkyne odvolací návrh nepodal, k doručenému odvolaniu uviedol, že navrhovateľ neuviedol počas odvolacieho konania žiadne nové skutočnosti či právne skutočnosti, ktoré by súdu neboli známe. Navrhovateľ v konaní nepredložil písomný dôkaz o existencii konkretizovanej

výzvy, ktorou by jeho právny predchodca vyzval odporkyňu na okamžité splatenie úveru a logicky teda nebol schopný v konaní preukázať ani zaslanie takejto výzvy na poštovú prepravu a jej doručenie odporkyňi. Vo vzťahu k účelnosti trov právneho zastúpenia vedľajšieho účastníka poukázal na článok 47 Ústavy SR ako aj na ustanovenie § 93 ods. 4 O.s.p. v zmysle ktorého má vedľajší účastník rovnaké práva a povinnosti ako účastník konania, teda aj právo dať sa zastúpiť advokátom. Poukázal na to, že právny zástupca vedľajšieho účastníka musel podrobne žalobný návrh ako aj prílohy preštudovať, posúdiť, podať vo veci kvalifikované vyjadrenie, ktoré nemalo všeobecný charakter. K otázke účelnosti trov konania poukázal na viacero rozhodnutí krajských súdov. Navrhol, aby prvostupňové rozhodnutie bolo potvrdené a aby súd navrhovateľa zaviazal vedľajšiemu účastníkovi zaplatiť náhradu trov odvolacieho konania v sume 46,57 eur.

Krajský súd v Trnave ako súd odvolací (§ 10 ods. 1 O.s.p.), po zistení, že odvolanie bolo podané včas (§ 204 ods. 1 O.s.p.), oprávnenou osobou - účastníkom konania (§ 201 O.s.p.), proti rozhodnutiu, proti ktorému je odvolanie prípustné (§ 201 a § 202 O.s.p.), po skonštatovaní, že odvolanie má zákonom predpísané náležitosti (§ 205 ods. 1 O.s.p.) a že odvolateľ použil zákonom prípustné odvolacie dôvody (§ 205 ods. 2 O.s.p.), preskúmal napadnuté rozhodnutie v medziach daných rozsahom a dôvodmi odvolania (§ 212 ods. 1 O.s.p.), bez nariadenia odvolacieho pojednávania (§ 214 ods. 2 O.s.p.) postupom tak, že na úradnej tabuli súdu oznámil miesto a čas verejného vyhlásenia rozsudku (§ 156 ods. 3 O.s.p.) a dospel k záveru, že odvolanie navrhovateľa nie je dôvodné, keďže napadnutý rozsudok súdu prvého stupňa je vecne správny, v dôsledku čoho boli splnené podmienky na jeho potvrdenie v zmysle § 219 ods. 1 O.s.p.

Pretože odvolací súd preberá súdom prvého stupňa zistený skutkový stav, pokiaľ ide o skutočnosti právne rozhodné pre posúdenie navrhovateľom tvrdeného nároku, ktorý vo vyčerpávajúcom rozsahu vykonal dokazovanie potrebné na posúdenie uplatneného nároku, výsledky dokazovania jednotlivo i vo vzájomných súvislostiach dôkladne a správne vyhodnotil, pričom i podľa odvolacieho súdu dospel k správnym skutkovým zisteniam, a pretože v prevažnom rozsahu zdieľa i jeho právny záver vo veci, keď vec i správne právne posúdil, s poukazom na ust. § 219 ods. 2 O.s.p., odvolací súd odkazuje na správne a presvedčivé odôvodnenie písomného vyhotovenia preskúmaného rozsudku. Odvolací súd nenachádza dôvod, pre ktorý by sa mal od týchto záverov prvostupňového súdu odchýliť a preto nemôže dať za pravdu odvolateľovi.

Odvolací súd zhodne s prvostupňovým dospel k záveru, že pri vyhodnotení vykonaného dokazovania každého z vykonaných dôkazov jednotlivo i vo vzájomných súvislostiach bolo v konaní dostatočným spôsobom preukázané, že návrh navrhovateľa je v celom rozsahu nedôvodný.

Z obsahu spisu vyplýva, že Slovenská sporiteľňa, a.s., Bratislava na základe žiadosti odporkyne zriadila v jej prospech účet, na ktorom poskytla v prospech odporkyne úver vo forme povoleného prečerpania. Odporkyňa si neplnila platobné povinnosti, prekročila limit povoleného prečerpania peňažných prostriedkov nad rámec povolenej sumy, čím došlo k nepovolenému prečerpaniu peňazí na účte odporkyne v trvaní viac ako 5 dní. Na základe Zmluvy o postúpení pohľadávok uzatvorenej dňa 28.3.2013 medzi postupcom Slovenská sporiteľňa, a.s., Tomášikova 48, Bratislava, IČO: 00 151 653 (ďalej len „SLSP, a.s.“) a navrhovateľom ako postupníkom bola na navrhovateľa postúpená okrem iného i pohľadávka voči odporkyňi. Z obsahu špecifikácie odovzdanej pohľadávky súd zistil, že suma istiny 595,11 eur a ďalšie údaje sa viažu k číslu účtu XXXXXXXXXX a pôvodné číslo účtu bolo XXXXXXXXXX. SLSP, a.s. oznámila odporkyňi postúpenie pohľadávky listom zo dňa 5.4.2013. Na základe nepovoleného prečerpania finančných prostriedkov na účte odporkyne navrhovateľ vyhlásil k 30.9.2013 mimoriadnu splatnosť pohľadávky z titulu nesplateného úveru evidovaného vo výške 700,55 eur a zároveň vyzval odporkyňu na zaplatenie pohľadávky do 8.10.2013. Suma 700,55 eur pozostávala z dlžnej istiny prečerpania 595,11 eur, úrokov 78,54 eur, poplatkov 26,90 eur. Odporkyňa neuhradila pohľadávku v určenej lehote, preto bola vyzvaná opakovane právnym zástupcom navrhovateľa na zaplatenie pohľadávky do 8.10.2013. Odporkyňa neuhradila pohľadávku ani len čiastočne, od 9.10.2013 je podľa navrhovateľa v omeškaní so zaplatením sumy 595,11 eur s príslušenstvom.

Súd prvého stupňa postupoval správne, keď sa v prvom rade zaoberal otázkou aktívnej vecnej legitímácie navrhovateľa.

Na to, aby sa niekto stal účastníkom konania, netreba, aby bol účastníkom hmotno-právneho vzťahu, o ktorý v konaní ide; stačí, ak podá žalobu (v takom prípade sa stáva žalobcom) alebo aby bola proti

nemu podaná žaloba (v takom prípade sa stáva žalovaným). Či však bude žalobca v spore úspešný, závisí od toho, či je účastníkom hmotno-právneho vzťahu, z ktorého vyvodzuje žalobou uplatnený nárok. Pre označenie stavu vyplývajúceho z hmotného práva, kedy je jeden účastník subjektom práva a účastník na opačnej procesnej strane subjektom povinnosti, ktoré sú predmetom konania, sa v občianskom procesnom práve užíva pojem vecná legitímácia. Z hľadiska posúdenia vecnej legitímácie nie je rozhodujúce, či a na základe čoho sa určitá fyzická alebo právnická osoba len subjektívne cíti byť účastníkom určitého hmotno-právneho vzťahu, ale vždy iba to, či účastníkom objektívne je alebo nie je. Nedostatok aktívnej vecnej legitímácie znamená, že ten, kto o sebe tvrdí, že je nositeľom hmotno-právneho oprávnenia (žalobca), nie je nositeľom toho hmotno-právneho oprávnenia, o ktoré v konaní ide; o nedostatok pasívnej vecnej legitímácie ide naopak vtedy, ak ten, o kom žalobca tvrdí, že je nositeľom hmotno-právnej povinnosti (žalovaný), nie je nositeľom hmotno-právnej povinnosti, o ktorú v konaní ide (por. rozsudok Najvyššieho súdu SR, sp. zn. 3 Cdo 192/2004).

Súd prvého stupňa zároveň dospel k správne mu záveru, že v danom prípade sa navrhovateľovi nepodarilo preukázať jeho aktívnu legitímáciu, keď síce predložil zmluvu o postúpení pohľadávok zo dňa 28.03.2013, nepreukázal však splnenie zákonných podmienok pre postúpenie predmetnej pohľadávky pôvodného veriteľa Slovenskej sporiteľne a.s. voči odporcovi ako dlžníkovi.

Podľa § 92 ods. 8 zák. č. 483/2001 Z.z. o bankách ak je napriek písomnej výzve banky alebo pobočky zahraničnej banky jej klient nepretržite dlhšie ako 90 kalendárnych dní v omeškaní so splnením čo len časti svojho peňažného záväzku voči banke alebo pobočke zahraničnej banky, môže banka alebo pobočka zahraničnej banky svoju pohľadávku zodpovedajúcu tomuto peňažnému záväzku postúpiť písomnou zmluvou inej osobe, a to aj osobe, ktorá nie je bankou (ďalej len „postupník“), aj bez súhlasu klienta. Toto právo banka alebo pobočka zahraničnej banky nemôže uplatniť, ak klient ešte pred postúpením pohľadávky uhradil banke alebo pobočke zahraničnej banky omeškaný peňažný záväzok v celom rozsahu vrátane jeho príslušenstva; to neplatí, ak súčet všetkých omeškaní klienta so splnením čo len časti toho istého peňažného záväzku voči banke alebo pobočke zahraničnej banky presiahol jeden rok. Pri postúpení pohľadávky je banka alebo pobočka zahraničnej banky povinná odovzdať postupníkovi aj dokumentáciu o záväzkovom vzťahu, na ktorého základe vznikla postúpená pohľadávka; banka alebo pobočka zahraničnej banky môže postupníkovi poskytnúť informáciu o jednotlivých iných záväzkových vzťahoch medzi bankou alebo pobočkou zahraničnej banky a klientom len za podmienok a v rozsahu ustanovených týmto zákonom.

Podľa názoru odvolacieho súdu úpravou § 92 ods. 8 (predtým 7) mal zákonodarca na mysli oprávnenie banky postúpiť časť peňažného záväzku, s ktorým je dlžník po stanovenú dobu napriek písomnej výzve banky v omeškaní. Uvedené ustanovenie by banku malo motivovať k tomu, aby podnikla určité kroky smerujúce k ukončeniu záväzkového vzťahu pri dlhodobom nesplácaní úveru dlžníkom a nemala by len počas celého trvania zmluvy každý mesiac pripisovať na účet dlžníka úroky, poplatky, úroky z omeškania a rôzne iné sankcie, aby sa dlh neustále zvyšoval. Takéto správanie banky nespĺňa požiadavku prístupu s odbornou starostlivosťou, ako to vyplýva zo zákona o ochrane spotrebiteľa. Nie je v záujme spotrebiteľa, aby po uzavretí úverovej zmluvy s bankou táto kedykoľvek, počas trvania záväzkového vzťahu postupovala pohľadávku voči spotrebiteľovi tretej osobe, ktorá napríklad nepodlieha dozoru a dohľadu NBS. Takéto konanie banky by sa priečilo účelu a zmyslu zákona o bankách, keďže poskytovanie úverov a ich správa je špecifickou, osobitne právnym predpisom upravenou činnosťou.

Ustanovenie § 525 ods. 1 Občianskeho zákonníka zakazuje postúpiť okrem iného také pohľadávky, ktorých obsah by sa zmenou veriteľa zmenil. Pohľadávky banky voči svojim klientom treba považovať práve za takýto druh pohľadávok. S každou pohľadávkou banky voči klientovi sú totiž neoddeliteľne spojené špecifické povinnosti a požiadavky kladené na podnikanie bánk v zmysle § 27 a nasl. zákona č. 483/2001 Z. z. o bankách, ako aj obsiahle bankové tajomstvo (§ 91 a nasl. cit. zákona). Tieto požiadavky a povinnosti nevyplývajú pre banku zo zmluvy s klientom, ale priamo zo zákona. Postúpením pohľadávky z banky na inú osobu, ktorá týmto požiadavkám nepodlieha, sa tak podstatným spôsobom mení obsah právneho vzťahu medzi veriteľom-postupníkom a dlžníkom v porovnaní so vzťahom medzi veriteľom-postupcom (bankou) a dlžníkom. Preto treba principiálne vychádzať z toho, že ustanovenie § 525 ods. 1 Občianskeho zákonníka bráni postupovaniu pohľadávok z takých právnych vzťahov, v ktorých je veriteľ povinný zo zákona zachovávať mlčanlivosť o záležitostiach dlžníka. Vzhľadom na uvedenú zákonnú výluku ustanovenie § 92 ods. 8 zákona č. 483/2001 Z. z. dovoľuje banke postúpiť jej pohľadávky voči klientovi za splnenia určitých podmienok. V zmysle citovaného ustanovenia tak predpokladom postupiteľnosti pohľadávky banky na inú osobu je, aby bol ohľadom tejto pohľadávky

klient v omeškaní aspoň 90 dní a aby ho banka na jej splnenie písomne vyzvala. Ak tieto predpoklady nie sú splnené, pohľadávka banky nie je postupiteľná, pretože tomu bráni už citované ust. § 525 ods. 1 Obč. zák. Ak určitá pohľadávka nie je postupiteľná (teda jej postúpenie je objektívne neprípustné, zakázané), potom jej „postúpenie“ je svojím obsahom a účelom v priamom rozpore so zákonom a ako také je neplatné v zmysle § 39 Obč. zák., a to nielen medzi stranami zmluvy o postúpení, ale aj navonok, voči dlžníkovi. Kým teda v iných prípadoch neplatnosti zmluvy o postúpení (napr. kvôli nedostatočnej identifikácii pohľadávky) sa účinky tejto neplatnosti prejavia len medzi postupcom a postupníkom, no voči dlžníkovi je takéto postúpenie podľa § 526 ods. 2 Obč. zák. účinné, ak mu ho oznámi postupca, v prípadoch uvedených v § 525 Obč. zák. ani prípadné oznámenie postupcu v zmysle § 526 Obč. zák. nemá voči dlžníkovi žiadne účinky. Dlžník teda nie je povinný plniť postupníkovi bez toho, aby bol oprávnený domáhať sa preukázania zmluvy o postúpení.

Z už uvedeného potom vyplýva, že na rozpor postúpenia s § 525 Obč. zák., ktoré má za následok absolútnu neplatnosť postúpenia, prihliada súd aj bez námietky, z úradnej povinnosti. Ďalej z toho vyplýva, že ak je pre platnosť postúpenia v týchto prípadoch potrebné splniť určité podmienky, ako napr. tie uvedené v § 92 ods. 8 zákona č. 483/2001 Z. z., je postupca v súdnom konaní, v ktorom takto postúpenú pohľadávku uplatňuje, povinný v zmysle § 120 ods. 1 O. s. p. tvrdiť a dokázať predpoklady svojej aktívnej legitímácie, teda okrem iného aj splnenie podmienok platného postúpenia. Postupca, ktorému bola pohľadávka postúpená bankou, je tak v zmysle uvedeného povinný tvrdiť a dokázať, že pred postúpením pohľadávky banka klienta (dlžníka) písomne vyzvala na splnenie jeho záväzku a klient napriek tomu zostal v omeškaní so splatením svojho záväzku aspoň 90 dní. Nepreukázanie týchto skutočností má za následok nedokázanie aktívnej legitímácie postupníka.

V danom prípade zo zisteného skutkového stavu bolo zrejmé, že navrhovateľ nedokázal, že by v čase, kedy mala byť pohľadávka Slovenskej sporiteľne, a.s., voči odporcovi postúpená naňho, boli tieto podmienky postúpenia splnené. Možno síce považovať za dokázanú požiadavku 90-dňového omeškania, nebolo však dokázané, že by bol odporca aj písomne (porov. § 92 ods. 8 cit. zákona) vyzvaný na splnenie svojho záväzku zo zmluvy o úvere, keď navrhovateľ síce predložil písomnú výzvu adresovanú odporcovi, nepreukázal však, že táto výzva bola odporcovi aj odoslaná a doručená. Navrhovateľ tak nedokázal, že pohľadávka voči odporcovi bola v čase jej postúpenia na navrhovateľa spôsobilá na postúpenie v zmysle § 92 ods. 8 zákona č. 483/2001 Z. z. V dôsledku toho nemožno považovať za dokázané, že toto postúpenie je platné (aj keby zmluva o postúpení bola účinná) a že navrhovateľ je oprávnený pohľadávku voči odporcovi uplatňovať pred súdom. Vzhľadom na uvedené treba uzavrieť, že navrhovateľ nepreukázal, že sa platne a účinne stal veriteľom uplatňovanej pohľadávky, teda nepreukázal svoju aktívnu legitímáciu na jej uplatňovanie, a preto bol správny postup súdu prvého stupňa, ktorý z tohto dôvodu žalobu v celom rozsahu zamietol.

Pokiaľ navrhovateľ podporne poukázal na rozhodnutie Najvyššieho súdu SR sp.zn. 4Obo/210/2001, podľa ktorého relevantné oznámenie postupcu dlžníkovi o postúpení pohľadávky bez ďalšieho zakladá aktívnu legitímáciu postupníka na vymáhanie postúpenej pohľadávky, podľa odvolacieho súdu z uvedeného rozhodnutia nemožno vychádzať vzhľadom na jeho značný časový odstup a predovšetkým preto, že toto rozhodnutie sa týka obchodnoprávných vzťahov, ktoré sú založené na úplne iných princípoch ako vzťahy spotrebiteľské.

Rovnako z dôvodovej správy k ust. § 92 ods. 8 zákona o bankách, na ktorú poukazoval navrhovateľ, nemožno vyvodiť, že toto ustanovenie sa má týkať len bankového tajomstva, naviac dôvodová správa nemá žiadnu právnu záväznosť.

Vzhľadom na uvedenú argumentáciu, pokiaľ súd prvého stupňa návrh navrhovateľa v celom rozsahu zamietol, rozhodol vecne správne, a preto odvolací súd v súlade s ustanovením § 219 ods. 1 O.s.p. rozsudok súdu prvého stupňa, vrátane vecne správneho a odvolaním osobitne nenapadnutého výroku o náhrade trov konania, potvrdil.

V odvolacom konaní plne úspešnej odporkyni a vedľajšiemu účastníkovi vzniklo podľa § 142 ods. 1 v spojení s § 224 ods. 1 O.s.p. právo na náhradu trov konania voči v odvolaní neúspešnému navrhovateľovi. Odporkyňa si náhradu trov odvolacieho konania neuplatnila a preto jej náhrada trov odvolacieho konania nebola priznaná. Trovy odvolacieho konania vedľajšieho účastníka na strane odporkyne spočívajú z trov právneho zastúpenia a predstavujú sumu 46,57 Eur ako odmenu za 1 úkon - písomné vyjadrenie k odvolaniu vo výške 38,18 Eur + 8,39 Eur režijný paušál, podľa § 10 ods. 1, § 14 ods. 1 písm. b), § 16 ods. 3 vyhlášky MS SR č. 655/2004 Z.z. Na náhradu trov vedľajšieho účastníka súd

zaviazal navrhovateľa zaplatiť k rukám advokáta vedľajšieho účastníka (§ 149 ods. 1 O.s.p.), do troch dní od právoplatnosti tohto rozsudku (§ 160 ods. 1 O.s.p.).

Senát krajského súdu prijal rozhodnutie pomerom hlasov 3:0.

Poučenie:

Proti tomuto rozsudku nie je možné podať odvolanie.